

Telerhandleiding

Voedsel- en Voederveiligheid Akkerbouw (VVAK)

**1 certificatieschema voor akkerbouwmatig
geteelde gewassen**

Teelt- en bewaarseizoen 2012 - 2013

Inhoudsopgave

1	Leeswijzer	3
2	Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van 2010.....	3
3	Zelfbeoordeling / checklist.....	4
4	Algemene informatie.....	15
4.1	DOEL EN WERKWIJZE	15
4.2	AANMELDING, CONTROLE EN CERTIFICERING	16
4.3	BEZWAARPROCEDURE	18
	Bijlage A: Eisen gesteld aan de registratie	19
	Bijlage B: Voorbeeldformulier Registratie	22
	Bijlage C: Klachten- en calamiteitenformulier	24
	Bijlage D: Voorbeeldformulier Traceerbaarheid	25
	Bijlage E: Registratie Conditionering Graan	26
	Bijlage F: Voorbeeld hygiëneregels akkerbouwbedrijf.....	27
	Bijlage G: Relevante diervoederwetgeving.....	28
	Bijlage H: Invulformulier ‘Duurzame biomassa (RED)’	29

Leeswijzer

Voor u ligt de telerhandleiding van het VVAK. Het VVAK biedt een alternatief voor de 5 thans in de akkerbouw gehanteerde voedselveiligheidscertificaten (VVC's). Met andere woorden: op basis van deze handleiding kunt u uw gehele akkerbouwbedrijf laten certificeren voor voedsel- en voeder veilige productie.

De meest relevante informatie treft u meteen vooraan in dit document aan. Zo zijn in hoofdstuk 2 in het kort de belangrijkste wijzigingen t.o.v. VVAK 2011 weergegeven.

In hoofdstuk 3 treft u de checklist aan: deze dient u bij voorkeur voor aanvang van het teeltseizoen door te nemen, in te vullen en te ondertekenen. Wilt u meer achtergrondinformatie of in meer detail nalezen hoe een bepaald punt geïnterpreteerd moet worden, dan kunt u dat nalezen in hoofdstuk 3.5 van het Handboek VVAK. Deze kunt u vinden op

www.productschapakkerbouw.nl/teelt/vvak.

In hoofdstuk 4 treft u meer achtergrondinformatie aan. Hier wordt o.a. ingegaan op de voorwaarden voor aanmelding, controle en bezwaar.

In de bijlagen treft u een aantal voorbeeldformulieren aan. Gebruik hiervan is niet verplicht, maar kan wel handig zijn. De keuze is aan u.

Tot slot is het goed om te weten dat het niet voldoen aan een eis niet automatisch betekent dat u voor het gehele bedrijf bent afgekeurd. Er wordt dan goed gekeken of een tekortkoming gevolgen heeft voor een perceel, gewas, of (in het uiterste geval) voor het gehele bedrijf. Op het certificaat wordt dan alleen dat deel van het bedrijf uitgesloten, waarop de tekortkoming betrekking heeft.

Veel succes bij de invoering!

1 Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van 2011

De wijzigingen t.o.v. 2011 zijn beperkt. Relevant om hier te melden zijn:

1. M.i.v. 2012 kunt u zich aanmelden voor het "duurzaamheidscertificaat". De in 2011 geïntroduceerde 'RED-module' is daartoe aangevuld met relevante duurzaamheidseisen. U mag zelf kiezen of u een jaarlijkse of 1x per 3 jaar inspectie wilt. Bij een jaarlijkse inspectie voldoet u aan de EU-regels inzake duurzame biomassa voor energiedoeleinden ("RED"). De verwachting is dat vooral afnemers van granen en koolzaad geïnteresseerd zijn in het certificaat met een jaarlijkse inspectie, i.v.m. afzet voor de productie van bio-brandstof.
2. De bewaartermijn van bonnen, facturen, registraties, enz is met 2 jaar verlengd tot 5 jaar.
3. Proeven met (nog) niet toegelaten gewasbeschermingsmiddelen mogen ook onder verantwoordelijkheid van een TNG erkend bedrijf uitgevoerd worden.

In de tekst zijn de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen en aanvullingen **lichtblauw** gemarkeerd (bij zwart-wit print: grijs). Zo kunt u snel zien wat er is aangepast.

LET OP:

- geldigheid goedkeuringsbewijs van de spuit en spuitlicentie.
- de toelating van gewasbeschermingsmiddelen (welk gewas), de maximale dosering (per behandeling/teelt) en minimale wachttijd.
- bewaar alle bewijzen van het gebruik van goedgekeurd pootgoed op het volledige areaal consumptieaardappelen (certificaten / labels / facturen).
- de eisen voor consumptieaardappelen gelden ook voor de pootgoedteelt als (een gedeelte van) de oogst als consumptieaardappel wordt of kan worden afgezet.

2 Zelfbeoordeling/checklist

Naam:
Datum: ... / ... / 2012; Paraaf:

Enkele aandachtspunten zijn met “**should**” aangeduid. Voor deze punten geldt dat zij niet in absolute termen te controleren zijn, maar in extreme gevallen wel tot voedselveiligheidsproblemen kunnen leiden. De bewustwording staat hier centraal. Het niet voldoen aan deze punten leidt niet tot afkeuring.

1. ALGEMEEN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
1.1 Eigen verklaring + zelfbeoordeling/-checklist	1.1.1	U hebt deze checklist (bij voorkeur vóór het begin van het teeltseizoen) ingevuld en ondertekend. U werkt volgens deze zelfbeoordeling/checklist.	☐	☐	
1.2 Traceerbaarheid (eenduidige registratie van het perceel, de teelt en afnemer) Zie ook bijlage H .	1.2.1	Een overzicht is beschikbaar van de percelen, met daarop: perceelsnaam/-code (evt. McSharry code), locatie, gewas, ras, oppervlakte, en indien van toepassing een plattegrond van de bewaar ruimte(n). Een plattegrond van de bewaar ruimte(n) <u>geldt niet voor granen, zaden & peulvruchten (GZP), suikerbieten en zetmeelaardappel</u>	☐	☐	
	1.2.2	Alle bespuitingen, overige chemische behandelingen, bemestingen en 1 ^e oogstdatum worden geregistreerd. Bijvoorbeeld m.b.v. een teeltregistratieformulier, een akkerbouw managementsysteem of spuitboekje.	☐	☐	
	1.2.3	Inkoopbonnen (en/of facturen) van zaaizaden, pootgoed, meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, inkuiltoevoegingsmiddelen en biociden worden bewaard (minimaal 5 jaar , zie 1.2.8).	☐	☐	
	1.2.4	U registreert waar welke partij is opgeslagen: minimaal identificatie van herkomst van iedere partij (perceel waarvan product afkomstig is) en hoeveelheid (raming). (<u>geldt niet voor suikerbieten en zetmeelaardappelen.</u>)	☐	☐	☐
	1.2.5	U registreert afgeleverde partijen (zowel af land als bij aflevering per cel/box): datum, afnemer, hoeveelheid afgeleverd product (ton), evt. bonnummers. Afleveringsoverzichten van de afnemers voldoen.	☐	☐	☐
	1.2.6	Bij aflevering ziet u erop toe dat de juiste partij wordt opgehaald en vermenging van partijen wordt voorkomen.	☐	☐	
	1.2.7	Bij een calamiteit dient u, onmiddellijk na ontvangst van een verzoek daartoe, in staat te zijn om informatie (i.c. afnemer, aflevermoment en hoeveelheid) van een of meerdere afgeleverde partijen aan te leveren.	☐	☐	
	1.2.8	Alle registraties, rapporten van controles, certificaten en analyses worden minimaal 5 jaar (vanaf start certificering) bewaard.	☐	☐	
	1.2.9	Partijen die niet aan het certificaat voldoen, worden niet samengevoegd maar separaat opgeslagen.	☐	☐	
1.3 Calamiteiten		bij brand, ongelukken of vondst waarbij sprake kan zijn van bijv. asbest, glas, olie, radioactiviteit, zware metalen, chemicaliën (bijv. PAC's, benzeen, DDT) of quarantaine organismen.			

1. ALGEMEEN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
	1.3.1	In geval van een dergelijke calamiteit: - legt u vast wat er gebeurd is en welke actie u hierop heeft uitgevoerd (bijlage C 'Calamiteiten' invullen). - geeft u aan hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen. - overlegt u met uw afnemer of dit consequenties heeft voor de betreffende partij. - raadpleegt u de meldwijzer van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) (zie www.vwa.nl/txmpub/files/?p_file_id=21626) of er gemeld moet worden aan de VWA. Indien het product bestemd is voor diervoeder, tevens: - raadpleegt u de minimumvoorwaarden EWS van GMP+ (zie www.gmpplus.org/lmbinaries/gmp+_ba5_minimumvoorwaarden_ews.pdf) of en, zo ja, hoe er gemeld moet worden bij GMP+ International. - geeft u de calamiteit door aan het Productschap Diervoeder (PDV) (tel. 070-3708215; fax. 070 - 3708290).	☐	☐	
		bij voorvallen/ongelukken waarbij de productveiligheid niet in gevaar is maar niet (meer) voldaan kan worden aan andere gestelde eisen, bijvoorbeeld het tenietgaan van registraties door computerstoring, brand- of waterschade.			
	1.3.2	In geval van een dergelijke calamiteit legt u vast: - wat er gebeurd is en welke actie u hierop heeft uitgevoerd. - hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen (indien relevant). U kunt hiervoor bijlage C 'Calamiteiten' gebruiken.	☐	☐	
1.4a Wetgeving (=should)	1.4.1	U beschikt over kennis van relevante wetgeving (residunormen, schadelijke stoffen (bijv. mycotoxinen)). Bij twijfel: contact opnemen met uw afnemer. <i>Tip (alleen voor GZP):</i> zie www.productschapakkerbouw.nl (zoekwoorden: 'fusariumtoxinen', 'graanziekten/toxinen')	☐	☐	
	1.4.2	Bij afzet als diervoeder: U beschikt over kennis van relevante wetgeving (zie bijlage G). Voor productnormen bij diervoeder zie www.gmpplus.org/lmbinaries/gmp+_ba1_productnormen_25112010.pdf .	☐	☐	
1.4b Kennisontwikkeling, actualisatie vakmanschap (=should)	1.4.3	U beschikt over kennis ten aanzien van het voorkomen van teeltziekten, veldschimmels en bewaarziekten en houdt het op peil. <i>Tip:</i> zie www.kennisakker.nl ; www.irs.nl .	☐	☐	
1.5 Hygiëne	1.5.1	Bij opslag/bewaring op het teeltbedrijf weten zowel derden (bezoekers) als personeel aan welke hygiëneregels voldaan moet worden (zichtbaar ophangen). Minimumeis: zie bijlage F. <u>Geldt niet voor suikerbieten en zetmeelaardappelen.</u>	☐	☐	☐
	1.5.2	Er wordt gewerkt volgens de hygiëneregels. Deze zijn bekend bij u zelf en het personeel d.m.v. een instructie (aantoonbaar door bijv. verklaring laten ondertekenen). <u>Geldt niet voor suikerbieten en zetmeelaardappelen.</u>	☐	☐	☐
	1.5.3	Afval (bijv. verpakkingsmateriaal, resten) en gevaarlijke stoffen (zie ook 1.6) worden dusdanig opgeslagen dat verontreiniging van het product wordt voorkomen.	☐	☐	☐
1.6 Opslag hulpstoffen		betreft: gewasbeschermings-, voorraadbeschermings-, ongediertebestrijdings- en ontsmettingsmiddelen, meststoffen en brandstoffen.			
	1.6.1	Opslag voldoet aan wettelijke eisen.	☐	☐	
	1.6.2	De opslag van alle hulpstoffen vindt fysiek dan wel in tijd gescheiden plaats van uitgangsmateriaal en/of geogst product.	☐	☐	
1.7 Loonwerk	1.7.1	U kunt aantonen dat de loonwerker volgens de VVAK regelt. U bent daarom in bezit van kopie van het VKL certificaat (niet nodig als loonwerker op site www.vkl.nl vermeld staat), VVC, GlobalGAP of het Belgische IKKB certificaat van de loonwerker (of onderaannemer) of elk	☐	☐	☐

1. ALGEMEEN		Voldoet?		
		ja	nee	nvt.
	ander certificaat of inspectiebewijs die deze eisen afdekt. Als u dit niet kan aantonen, dan kan de CI aanvullende controle bij loonwerker uitvoeren.			
1.7.2	Registraties van activiteiten van loonwerker (die volgens de VVAK regels geregistreerd moeten worden) zijn in uw bezit.	☐	☐	☐

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
2.1 Perceelskeuze	2.1.1	Geen teelt op percelen die de laatste 3 jaar verontreinigd zijn door opbrengen van niet toegelaten stoffen (bijv. verontreinigd slib, glas, olie, dioxines, zware metalen) of (geldt niet voor GZP) waarvan de teeltaarde door voorgaande teelten of activiteiten mogelijk chemisch verontreinigd is (bijv. teelt van hardfruit, vuilstort, industrieterrein). Bij twijfel: grondanalyse	☐	☐	
	2.1.2	Indien perceel minder dan 5 jaar in agrarisch gebruik is, dan is de historie van de laatste 7 jaar bekend en wordt het onderbouwd met een grondanalyse door een erkend laboratorium.	☐	☐	☐
	2.1.3	Verontreinigingen worden verwijderd (let extra op glasdelen en plastic, vooral in percelen langs wegen).	☐	☐	
	2.1.4	Geen teelt op percelen waarop meststoffen, geproduceerd op basis van dierlijke eiwitten (bijv. beendermeel), zijn toegediend in de laatste 3 jaar.	☐	☐	
2.2 Uitgangsmateriaal	2.2.1	Uitsluitend gebruik goedgekeurd uitgangsmateriaal. Per partij moet een officieel keuringscertificaat aanwezig zijn en een factuur of afleverbewijs waarmee de omvang en identiteit aantoonbaar is. Dit geldt niet als de afnemer zorgdraagt voor goedgekeurd uitgangsmateriaal en dit schriftelijk aan u heeft verklaard. Bij eigen vermeerdering dient een NAK-goedkeuringsbewijs (aardappelen) of TBM-beoordelingsbewijs (zetmeelaardappelen) aanwezig te zijn.	☐	☐	
	2.2.2	Bij voorkeur (=should) gebruik maken van ontsmet zaaizaad om het risico op ziekten en plagen tijdens de teelt te verminderen.	☐	☐	
	2.2.3	Bij gebruik eigen zaaizaad voor GZP-teelt wordt de perceelsnaam waarvan het zaaizaad afkomstig is geregistreerd.	☐	☐	☐
2.3 GGO-gewassen	2.3.1	Geen teelt van GGO gewassen (ook geen proefveld), tenzij met expliciete goedkeuring van de afnemer.	☐	☐	☐
	2.3.2	<u>Geldt alleen voor suikerbieten</u> : Indien bietenzaad niet is ingekocht via Cosun, dan kunt u hiervoor een ontheffing van de RvB van Cosun tonen.	☐	☐	☐
	2.3.3	Indien GGO gewas geteeld wordt, worden de wettelijke voorschriften voor GGO gewassen in acht genomen en de teelt volledig geregistreerd.	☐	☐	☐
	2.3.4	Perceel zelf is laatste 2 jaar niet als GGO proefveld gebruikt met hetzelfde gewas. Voor consumptieaardappelen geldt 4 jaar.	☐	☐	
	2.3.5	Teelt mag niet grenzen aan GGO proefvelden met hetzelfde gewas. Voor aardappelen geldt een minimale afstand van 10 m, voor suikerbieten 3 m.	☐	☐	☐
	2.3.6	GGO partijen worden zorgvuldig gescheiden gehouden van non-GGO partijen.	☐	☐	☐
	2.3.7	Machines en werktuigen zijn niet in contact geweest met GGO's, tenzij daarna zeer grondig gereinigd.	☐	☐	
	2.3.8	Bij vondst/vaststelling van een GGO, dit registreren op het 'Calamiteitenformulier' (bijlage C).	☐	☐	☐
2.4 Machinegebruik	2.4.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden, goed afgestelde en schone machines (geen verontreiniging met productvreemde stoffen zoals olie,	☐	☐	

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
		vet, glas).			
2.5 Bemesting	2.5.1	Bemest volgens bemestingsadvies (bij voorkeur op basis van analysegegevens). (= should)	☐	☐	
	2.5.2	Gebruik op het perceel uitsluitend bodemverbetersaars die voorzien zijn van een (product)certificaat of analyserapport waarmee aangetoond wordt dat het product voldoet aan de Meststoffenwet en nagenoeg vrij is van glas. (geldt niet voor GZP) Groen- en gft-compost moet gecertificeerd zijn volgens het branchekeurmerk "Keurcompost", tenzij het bovengenoemde analyserapport betrekking heeft op maximaal 1.000 ton verse compost en voldaan wordt aan de glasnorm. Glasnorm: maximaal 0,2% (m/m, op droge stof) met een minimale deeltjesgrootte van 2 mm en een maximale deeltjesgrootte van 20 mm. De toetsing van de glasnorm geldt niet voor champost. Voor zuiveringsslib en/of overige organische meststoffen moet een analyserapport volgens het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet (minimaal 5 jaar bewaren) en een afleveringsbewijs overlegd kunnen worden.	☐	☐	☐
	2.5.3	Geen gebruik van rioolslib voor organische bemesting	☐	☐	
	2.5.4	Gebruikte meststoffen worden geregistreerd (zie bijlage B). (geldt niet voor <u>suikerbieten</u>)	☐	☐	☐
	2.5.5	Gebruik uitsluitend wettelijk toegestane meststoffen, maar geen meststoffen die gemaakt zijn op basis van dierlijke eiwitten (bijv. beendermeel).	☐	☐	
2.6 Goede dosering meststoffen	2.6.1	Bemestingsapparatuur is goed afgesteld en goed onderhouden, bij voorkeur getest (keuring is niet verplicht). (= should)	☐	☐	
	2.6.2	<u>Geldt alleen bij consumptieaardappelen</u> : jaarlijkse kalibratie uitvoeren (controle op goede werking, afstelling en verdeling) + datum van deze test noteren → datum: ____ - ____ -2012	☐	☐	☐
2.7 Gewasbeschermingsmiddelen	2.7.1	Uitsluitend gebruik van wettelijk toegestane middelen. Gebruik middelen uitsluitend volgens wettelijk gebruiksvoorschrift en gebruiksaanwijzing (etiket): let vooral op de maximale dosering, veiligheidsstermijn en de frequentie van toediening. <i>Tip: op www.ctgb.nl kunt u checken of een middel (nog) is toegelaten.</i>	☐	☐	
	2.7.2	Proeven met middelen waarvoor nog geen officiële toelating geldt, mogen alleen met een proefontheffing van het CTGB, of onder verantwoordelijkheid (verklaring) van een TNG erkend bedrijf (zie www.tng.nl) uitgevoerd worden (kopie beschikbaar). Op de proef geteelde producten gescheiden houden van het verhandelbare product, tenzij de proefontheffing of verklaring verhandelen van dit product expliciet toestaat.	☐	☐	☐
	2.7.3	Alle gebruikte gewasbeschermingsmiddelen registreren (steeds actueel)	☐	☐	
	2.7.4	De spuit is goed onderhouden en het SKL goedkeuringsbewijs (van de spuitkeuring) is geldig (geldt ook voor loonwerker). Advies: controleer periodiek zelf op de goede werking (dosering, spuitbeeld, doppen)	☐	☐	
	2.7.5	De toepasser van gewasbeschermingsmiddelen beschikt over een geldige spuitlicentie, ten minste licentie 1 (ook loonwerker).	☐	☐	
2.8 Ziekten, plagen en gebreken	2.8.1	Maatregelen worden genomen ter preventie en indien nodig ter bestrijding (incl. registratie), om verontreiniging van het product met gifstoffen en giftige onkruiden, en kwaliteitsverlies te voorkomen. <i>Tip: zie www.kennisakker.nl</i>	☐	☐	☐

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
	2.8.2	<u>Geldt alleen voor GZP</u> (zie ook 1.4a, 1.4b, 2.2 en 4.6): let op aarschimmels (fusarium, moederkoren) en giftige onkruiden. Bij vondst registratie op het 'Calamiteitenformulier' (bijlage C) + melden aan afnemer.	☐	☐	☐
	2.8.3	<u>Geldt alleen voor consumptieaardappel</u> : doornappel (<i>Datura stramonium</i>) (handmatig) uit perceel verwijderen.	☐	☐	☐
2.9 Watergebruik	2.9.1	Uitsluitend gebruik van water van goede kwaliteit (bijv. bron-, leiding- en regenwater). Oppervlaktewater moet schoon zijn, bij twijfel informatie inwinnen bij PD of waterschap of analyse uitvoeren. Let op riooloverstorten	☐	☐	☐
2.10 Jacht	2.10.1	<u>Geldt alleen voor consumptieaardappelen en industriegroenten</u> : jacht niet toegestaan indien het gevaar bestaat dat hagel in product terecht komt.	☐	☐	☐

3. OOGST/ BEWERKING/ INSCHUREN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
3.1 Machines	3.1.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden en schone machines en transportmiddelen om beschadiging en insleep van vreemde bestanddelen (zoals brandstof, olie, vet en glas) te voorkomen. Let in het bijzonder op: beschadigingen inschuurapparatuur, olie- en brandstoflekkage, gebruik schone kipwagens, kisten, etc. Bij vervoer product na andere producten (A...F), dan als volgt reinigen: A. diervoedergrondstoffen en voedingsmiddelen: vegen B. grond/stenen: reinigen met water (hoge druk) C. kunstmest: reinigen met water D. verpakte producten: vegen E. droge stapelbare mest: reinigen en desinfectie F. Natte mest: reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO 17020 geaccrediteerde inspectie-instelling.	☐	☐	
	3.1.2	Voorkom natregenen van het product (bijv. afdekken). (<u>Geldt niet voor suikerbieten en zetmeelaardappelen</u>).	☐	☐	☐
	3.1.3	<u>Geldt alleen voor consumptieaardappelen en industriegroenten</u> : Aanwezigheid van dekzeil bij dreiging van regen verplicht.	☐	☐	☐
	3.1.4	Geen gebruik maken van machines die eerder in het seizoen in contact zijn geweest met GGO-producten, tenzij zeer grondig gereinigd.	☐	☐	☐
3.2 Verpakking van diervoeders (alleen van eigen oogst)	3.2.1	Gebruik voor diervoeders uitsluitend geschikt, schoon en voldoende (lagen) verpakkingsmateriaal (folie, big bags).	☐	☐	☐
	3.2.2	Voorkom beschadiging van verpakkingsmateriaal (en repareer indien nodig).	☐	☐	☐

4. OPSLAG / BEWARING		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
4A. Niet overdekt bewaring (in veld of betonplaat)					
4.1 Niet overdekte bewaarplaatsen	4.1.1	De bewaarplaats is schoon en goed onderhouden, vrij van verontreiniging zoals olie, chemicaliën, hout, los freesasfalt en los puin. Kisten en containers gebruikt voor opslag zijn in goede staat (niet beschadigd).	☐	☐	☐
4.2 Diervoeders (alleen van eigen oogst)	4.2.1	De kuil kwaliteit (optimale pH: 4,5-5,4) wordt bewaakt en schimmelgroei wordt voorkomen. Gebruik alleen toegestane toevoegingsmiddelen (bij levering en toepassing door VKL gecertificeerde loonwerker wordt hieraan voldaan). Bij twijfel zie groep 1K op http://europa.eu.int/comm/food/food/animalnutrition/feedadditives/registeradditives_en.htm .	☐	☐	☐

4. OPSLAG / BEWARING		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
	4.2.2	Verpakte balen bij voorkeur (=should) bewaren op verharde ondergrond (m.n. op niet-zandgrond).	☐	☐	☐
	4.2.3	Bij gebruik folie: voldoende folie gebruiken, beschermen tegen beschadiging (bijv. door net, zeil of zand) en beschadigingen repareren.	☐	☐	☐
4B. Overdekte bewaring (Deze eisen gelden uitsluitend als de geogste producten zelf worden opgeslagen in een overdekte bewaring, anders niet van toepassing (ga door naar 5))					
4.3 Overdekte bewaarplaats	4.3.1	Zorg jaarrond voor een schone bewaarplaats. Niet voor andere doeleinden zoals machineonderhoud, stalling of opslag gebruiken, tenzij verontreiniging van de vloer of wanden wordt voorkomen (bijv. afdekken met plastic of zeil; bij opslag van hulpstoffen is intacte verpakking ook voldoende).	☐	☐	☐
	4.3.2	De bewaarplaats (dak, wand, enz.) is goed onderhouden, zodat geen vervuiling van het product kan optreden.	☐	☐	☐
	4.3.3	Kisten en containers die gebruikt worden voor opslag zijn in goede staat (niet beschadigd).	☐	☐	☐
	4.3.4	De bewaarruimte met geogst product is afgescheiden van machineberging, werkplaats en opslag van materialen en hulpstoffen, om verontreiniging van geogst product (met bijv. slijpsel, chemicaliën, meststoffen en olie) te voorkomen.	☐	☐	☐
	4.3.5	Product in tussenopslag (ook bij derden) wordt volgens dezelfde (VVAK, GlobalGAP of ander gelijkwaardig schema) voorschriften of GMP+ B1, B5 of B6 (bij afzet als diervoeder) opgeslagen.	☐	☐	☐
	4.3.6	Geen opslag in bewaarruimte/ kisten waar in het betreffende teeltjaar ggo-gewassen in zijn opgeslagen, tenzij zeer grondig gereinigd.	☐	☐	☐
4.4 Geen direct daglicht in bewaarruimte	4.4.1	Er komt geen direct daglicht boven het product in de bewaarplaats, waardoor groene knollen / productverkleuring wordt voorkomen. (Geldt niet voor GZP en is "should" voor zetmeelaardappelen).	☐	☐	☐
4.5 Ongediertebestrijding, vogels en huisdieren	4.5.1	Bestrijd en/of weer ongedierte, vogels, huisdieren en insecten, door de opslagplaatsen hiervoor af te schermen (sluit toegangen; gaas voor openingen) en indien nodig het plaatsen van lokdozen/vallen. (=should voor zetmeelaardappelen)	☐	☐	☐
4.6 Voorraadbeschermingsmiddelen / kiemremming / ontsmetting	4.6.1	Uitsluitend gebruik van wettelijk toegestane middelen. Gebruik middelen uitsluitend volgens wettelijk gebruiksvoorschrift en gebruiksaanwijzing (etiket): let vooral op de maximale dosering, veiligheidsstermijn en de frequentie van toediening. Gebruik registreren. <i>Tip: op www.ctgb.nl kunt u checken of een middel (nog) is toegelaten.</i>	☐	☐	☐
	4.6.2	<u>Geldt alleen voor GZP:</u> gebruik van deze middelen vooraf afstemmen met afnemer.	☐	☐	☐
	4.6.3	<u>Geldt alleen voor zetmeelaardappelen:</u> gebruik van kiemremmingsmiddelen is niet toegestaan.	☐	☐	☐
	4.6.4	De toepasser van deze middelen beschikt over een geldige spuitlicentie, ten minste licentie 1 (ook loonwerker).	☐	☐	☐
4.7 Klimaatbeheersing/conditionering van het product	<u>Algemeen:</u> <ul style="list-style-type: none"> - optimale klimaatbeheersing nastreven. - product voldoende conditioneren (temperatuur, vocht, beluchting). - voorkom schimmelvorming (mycotoxinen), let op kwaliteit van product. 				

4. OPSLAG / BEWARING		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
	4.7.1	Gebruik alleen goed onderhouden en goed afgestelde apparatuur.	☐	☐	☐
	4.7.2	Gebruik alleen geschikte brandstoffen (bij directe droging of verwarmen van het product: aardgas, bio-gas, LPG, propaan/butaan, petroleum, lichte stookolie, dieselolie, zware stookolie (mits deze aan wettelijke normen voldoet)). Andere brandstoffen uitsluitend na overleg met afnemer.	☐	☐	☐
	4.7.3	<u>Geldt alleen voor producten van eigen oogst met bestemming diervoeder:</u> Specificaties van de apparatuur zijn beschikbaar en bij directe droging het type brandstof registreren.	☐	☐	☐
	4.7.4	<u>Geldt alleen voor GZP:</u> Registratie van conditionering is volledig en actueel (zie <u>bijlage E</u>).	☐	☐	☐
4.8 Thermometer	4.8.1	Gebruik uitsluitend breukvrije thermometer zonder kwik.	☐	☐	☐
4.9 Lampen	4.9.1	Zorg voor aanwezigheid van een beschermplaat of gebruik breukvrije lampen of beschermkousje voor verlichting boven het product en in de werkzone. Dit is niet verplicht voor lampen in de werkzone, buiten bereik van machines of werktuigen. (<u>Geldt niet voor zetmeelaardappelen</u>)	☐	☐	☐
4.10 Koelapparatuur	4.10.1	Gebruik goed onderhouden apparatuur en afdekplaat boven het product, ter voorkoming van lekkage van koelvloeistof in product.	☐	☐	☐
	4.10.2	Koelapparatuur is voorzien van een STEK rapport (niet ouder dan 2 jaar).	☐	☐	☐

5. TRANSPORT / UITSCHUREN EN/OF AFLEVEREN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
5.1 Vreemde bestanddelen, ongewenste stoffen	5.1.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden en schone apparatuur en transportmiddelen.	☐	☐	☐
	5.1.2	Voorkom nat worden van het product bij regen. Dekzeil moet beschikbaar zijn. (<u>Geldt niet voor suikerbieten, GZP en zetmeelaardappel</u>)	☐	☐	☐
	5.1.3	Bij vervoer product na andere producten (A...E), dan als volgt reinigen: A. diervoedergrondstoffen en voedingsmiddelen: vegen B. grond/stenen: reinigen met water (hoge druk) C. kunstmest: reinigen met water D. verpakte producten: vegen E. droge stapelbare mest: reinigen en desinfectie F. Natte mest: reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO 17020 geaccrediteerde inspectie-instelling.	☐	☐	☐
	5.1.4	Voldoende capaciteit inzetten om vreemde bestanddelen uit te lezen. (<u>geldt niet voor suikerbieten en GZP</u>).	☐	☐	☐
	5.1.5	<u>Geldt alleen voor consumptieaardappelen:</u> Voldoende capaciteit inzetten om groene aardappelknollen uit te lezen.	☐	☐	☐
	5.1.6	Bij uithalen kuilen (m.n. maïs) van eigen oogst met bestemming diervoeder, zichtbare schimmel- en broeiplekken verwijderen.	☐	☐	☐
5.2 Voorraadbeschermings-, kiemremming- of ont-smettingsmiddelen	5.2.1	Strikt in acht nemen veiligheidstermijnen (wachtijden) als deze gebruikt zijn tijdens inschuring of bewaring.	☐	☐	☐
5.3 Transport door derden	5.3.1	<u>Geldt alleen voor GZP, consumptieaardappel en producten met bestemming diervoeder:</u> Transporteur is in het bezit van het GMP+ B4.1 (transport) certificaat. Bij transport in opdracht van de teler: kopie certificaat kunnen tonen. Als transport door of in opdracht van afnemer plaatsvindt, dan is dit niet nodig.	☐	☐	☐

Gewasspecifieke aandachtspunten: handmatige oogst en verpakking van Industriegroenten			Voldoet?		
			ja	nee	nvt.
1.5 EHBO materiaal	1.5.4	Zorg voor aanwezigheid van EHBO-materiaal in nabijheid van permanente werkplekken en veldwerk.	☐	☐	☐
3.3 Persoonlijke hygiëne bij handmatige oogst	3.3.1	Persoonlijke hygiëne behelst: <ul style="list-style-type: none"> - Schone werkkleding en handschoenen. - Kort geknipte nagels. Gelakte nagels en kunstnagels alleen indien handschoenen worden gedragen. - Handen wassen met zeep voor aanvang van het werk en na elk toiletbezoek. - Geen sieraden of loshangende voorwerpen dragen. - Lange haren zijn bijeengebonden. - Medewerkers met overdraagbare ziekten komen niet in aanraking met het te oogsten product. - Wonden worden afgedekt met waterafstotende pleisters van een afwijkende kleur (ten opzichte van het product). 	☐	☐	☐
3.4 Product afval	3.4.1	Het productafval wordt dagelijks uit de productieruimte verwijderd.	☐	☐	☐
3.5 Klein oogstmateriaal (mesjes)	3.5.1	Voorkom klein oogstmateriaal (mesjes) in het product door de uitgifte en inlevering dagelijks vast te leggen.	☐	☐	☐
3.6 Verontreiniging product met oliën/vetten	3.6.1	Gebruik food grade olie voor machines of onderdelen daarvan, waarbij het risico bestaat dat door smering of lekkage olie in het product kan komen.	☐	☐	☐
3.7 Fust en verpakkingsmateriaal	3.7.1	Fust is schoon, gereinigd en in goede staat: <ul style="list-style-type: none"> - Gebruik geen kapotte opslagmiddelen (container, fust, etc). - Fust is bij voorkeur (=should) van kunststof of metaal. - Vervuiling met slijk, vuil en gewasresten voorkomen. - Ontsmetten van fust registreren. - Fust niet op een kiezeloppervlak of andere "losse" ondergrond plaatsen. - Het product in de schaduw en zo koel mogelijk bewaren. 	☐	☐	☐

Duurzaamheids-eisen (vrijwillig; geldt voor teeltbedrijf)			Voldoet?		
			ja	nee	nvt.
1.8 Arbeid	1.8.1	Bij inzet van externe arbeid (excl. mechanisch loonwerk) worden de wettelijke regels in acht genomen v.w.b. minimum leeftijd, arbeidsduur en sociale afdrachten, en worden geen illegalen ingezet. Bij inzet van uitzendkrachten is dit aantoonbaar door een kopie van een geldig NEN4400 certificaat van het uitzendbureau. Bij ZZZ'er kan volstaan worden met de zogenoemde VAR-verklaring.	☐	☐	☐
	1.8.2	Voorkom/beperk fysieke overbelasting van personeel door kennis te (laten) nemen en het toepassen van de "Tilwijzer": www.productschapakkerbouw.nl/bakkerij/fysieke-belasting	☐	☐	☐
	1.8.3	Voorkom dat personeel werkt in een stoffige of geluidvolle omgeving, of zorg voor doeltreffende maatregelen/hulpmiddelen (bijv. ventilatie/afzuiging, gehoordopjes, stofkapjes).	☐	☐	☐
	1.8.4	Personeel is bekend met belangrijke telefoonnummers en locaties (i.v.m. mogelijk ongeval/hood). Het betreft de telefoonnummers van brandweer, politie, ambulance, elektriciteit-, water- en gasbedrijf, de locatie van brandblusser(s) en EHBO-box, en de afsluiters van gas, water en elektra.	☐	☐	☐
	1.8.5	Op het bedrijf is een compleet en goed onderhouden EHBO-box aanwezig.	☐	☐	☐
	1.8.6	Personeel wordt betrokken bij ontwikkelingen in de "akkerbouw", door deelname aan netwerken & bijeenkomsten (bijv. vakbeurzen, voorlichtingsdagen).	☐	☐	☐

Duurzaamheids-eisen (vrijwillig; geldt voor teeltbedrijf)			Voldoet?		
			ja	nee	nvt.
1.9 Flora & fauna (Natuurgebieden)	1.9.1	Het gebruik van uw percelen gelegen in of naast natuurbeschermingsgebieden en -beschermingszones is in overeenstemming met de regels die daarvoor wettelijk gelden, dan wel op grond van regelingen en/of overeenkomsten (bijv. hamstervereenkomst, nationale parken, enz.).	☐	☐	☐
	(Vogelbeheer)	1.9.2 Bij de bedrijfsvoering wordt rekening gehouden met de vogelstand, door de vogels tijdens het broedseizoen niet moedwillig te verjagen of af te schieten tenzij wettelijk toegestaan, en bij grondbewerking zoveel mogelijk weidevogelnesten te behouden (markeren/verleggen). Voor regels voor verjagen zie www.faanabeheereenheid.nl.	☐	☐	☐
	(Habitats)	1.9.3 U zorgt actief voor instandhouding van landschapselementen op eigen terrein (o.a. heggen, vijvers, bomenrijen/-groepen, geïsoleerde bomen en akkerranden). Bijvoorbeeld door baggeren, maaien, snoeien, plaggen, verschrallen, enz.	☐	☐	☐
		1.9.4 Teeltvrije zones langs sloten en oppervlaktewater (conform Lozingenbesluit open teelt en veehouderij) worden gerespecteerd. De afstand tussen insteek talud en midden van de buitenste gewasrij is minimaal: - 1,50 m voor aardappelen, uien, asperges, prei, schorseneren en peen. - 1,00 m idem, maar dan bij luchtondersteunende spuit. - 0,25 m bij granen en graszaad. - 0,50 m voor alle overige akkerbouw- en vollegrondsgroentegewassen. De teeltvrije zone geldt niet bij greppels, droge sloten en biologische teelt.	☒	☒	☒
		1.9.5 Pas akkerrandbeheer toe (bijvoorbeeld inzaai bloemrijke mengsels), inzet plakvallen, groene vlieg en/of inzet steriele mannetjes. (=should)	☒	☒	☒
		1.9.6 Overweeg de teelt van een "klein gewas" (een gewas dat regionaal op beperkt areaal wordt geteeld). (=should bij 1:3 inspectie)	☒	☒	☐
1.10 Bodembeheer (structuur/kwaliteit)	1.10.1	U neemt maatregelen om verslechtering van bodemstructuur en gebruikswaarde van uw percelen te voorkomen. Bijvoorbeeld vruchtwisseling, juiste bandenspanning, rijpadensysteem, groenbemester, grondbewerking (diep of mulch), enz..	☐	☐	☐
		1.10.2 Maak bij mogelijke structuurproblemen een profielkuil ter vaststelling en om te bepalen hoe het opgelost kan worden. (=should)	☒	☒	☒
		1.10.3 Pas op stuifgevoelige gronden anti-stuifmaatregelen toe (bijvoorbeeld stuifdek, gewasresten oppervlakkig inwerken (mulchen))	☒	☒	☒
	(erosie)	1.10.4 U neemt maatregelen om erosie door neerslag op percelen met een hellingspercentage van >2% te voorkomen. Bijvoorbeeld (conform Verordening PA erosiebestrijding Zuid-Limburg) : diepe grondbewerking na elke oogst, niet-kerende grondbewerking (NKG), opentrekken wielsporen, bodembedekking tijdens winterperiode, enz.	☐	☐	☐
	(organisch stof)	1.10.5 U neemt maatregelen om afname van het organisch stofgehalte te voorkomen en controleert dit bij voorkeur door bodemanalyse (bijv. elke 4 jaar in combinatie met bemestingsonderzoek). Bijvoorbeeld: toepassen van groenbemester, compost, mest, onderwerken van gewasresten, enz.	☐	☐	☐
		1.10.6 Stel een organisch stof balans op. (=should)	☒	☒	☒
1.11 Emissiereductie	1.11.1 Bijlage H wordt ingevuld indien (rest)producten van de akkerbouwmatige teelten worden afgeleverd als biomassa voor energiedoelinden en de afnemer dit wenst. Let op: kopie bewaren voor eigen administratie! (=should bij 1:3 inspectie)	☐	☐	☐	
1.12 Rendabiliteit	1.12.1 Optimaliseer het bouwplan. Houd daarbij rekening met de relevante kenmerken van het bedrijf (bijvoorbeeld ligging, grondsoort, beschikbare arbeid, faciliteiten, enz.). Maak eventueel gebruik van de hulp van een	☒	☒	☒	

Duurzaamheids-eisen (vrijwillig; geldt voor teeltbedrijf)		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
		externe adviseur (bijvoorbeeld boekhouder, toeleverancier en/of afnemer).	☐	☐	☐
	1.12.2	Optimaliseer de efficiëntie van machines en arbeid. Bijvoorbeeld door samenwerking/uitwisseling (werktuigenvereniging/loonwerk), externe dienstbetrekking en/of machineverhuur.	☐	☐	☐
1.13 Lokale welvaart	1.13.1	Het bedrijf heeft een nette uitstraling. Erf en gebouwen zijn goed onderhouden, geen langdurige onoverdekte opslag/stalling van machines, materialen, enz. Op de percelen worden restanten van teelt/bewaring z.s.m. opgeruimd (bijv. folie verwijderen en tarragrond verspreiden).	☐	☐	☐
	1.13.2	Bij investeringsplannen ook lokale mogelijkheden (bedrijven, producten, diensten) onderzoeken en laten meewegen bij het besluit.	☐	☐	☐
	1.13.3	U neemt deel aan netwerken & bijeenkomsten, hebt regelmatig contact met collega's en/of een samenwerkingsverband. Bijvoorbeeld deelname aan vakbeurzen, voorlichtingsdagen, pootgoedacademie, enz.	☐	☐	
1.14 Energie	1.14.1	Brandstofverbruik wordt beperkt door: - minimaliseren aantal bewerkingen/transportbewegingen - uitvoering werkzaamheden onder optimale (bodem)omstandigheden - motoren niet onnodig te laten draaien - gebruik van de eco-stand van de aftakas (indien beschikbaar)	☐	☐	
	1.14.2	Bij aankoop van nieuwe tractor en zelfrijdende machines het brandstofverbruik t.o.v. soortgelijke tractoren en machines laten meewegen in het aankoopbesluit.	☐	☐	☐
	1.14.3	Elektriciteitsverbruik wordt beperkt door besparingsmaatregelen. Voorbeelden zijn: inzet tijd klok, regelmatige reiniging van ventilatoren/condensoren, gebruik van natuurlijke trek tijdens bewaring, isolatie, spaarlampen (TL of LED i.p.v. gloeilamp), enz.	☐	☐	☐
	1.14.4	Het energieverbruik (gas en elektriciteit) wordt jaarlijks kritisch beoordeeld en vergeleken met voorgaande 4 jaar (jaarafrekeningen). Daarbij wordt een lijst met belangrijkste verbruikers opgesteld (bijvoorbeeld ventilatoren, kachels, koelmachines, transportbanden, erfverlichting, enz.). (=should bij 1:3 inspectie)	☐	☐	☐
	1.14.5	Op het bedrijf wordt energie opgewekt (bijvoorbeeld m.b.v. zonnepanelen, windmolen of biovergister). (=should)	☐	☐	
2.1 Perceelskeuze (biodiversiteit)	2.1.5	De percelen waarvan (rest)producten van de akkerbouwmatige teelten afkomstig zijn, hadden op 1/1/2008 aantoonbaar een agrarische bestemming. Bewijs: teeltregistratie 2007, foto Google-earth, enz.	☐	☐	☐
(blijvend grasland)	2.1.6	Bij scheuren van grasland worden de wettelijk regels in acht genomen (m.n. toegestane periode en volgteelt). Scheuren mag tussen 1/2 en 10/5 (zand/löss) of 15/9 (klei/veen) en aansluitend een N-behoefte gewas. (=should bij 1:3 inspectie)	☐	☐	☐
	2.1.7	Op percelen wordt geen monocultuur (>4 jaar zelfde gewas) toegepast, tenzij de monocultuur de milieubelasting niet verhoogd.	☐	☐	☐
2.5 Bemesting	2.5.6	Resultaat bemestingsonderzoek (PK-bodemanalyse, max. 4 jaar oud) wordt gebruikt bij het opstellen van het bemestingsplan.	☐	☐	☐
	2.5.7	Stel een stikstof (N) en fosfaat (P) balans op. (=should)	☐	☐	☐
2.7 Gewasbeschermingsmiddelen	2.7.6	Bij het opstellen van het gbm-plan wordt de milieumeetlat gebruikt. Zie www.milieumeetlat.nl , of via eigen managementsysteem.	☐	☐	☐
	2.7.7	Op het bedrijf wordt geïntegreerde ziekte- en plaagbestrijding (IPM) toegepast, door toepassing van minimaal 1 activiteit bij elk van de volgende methoden: - 'preventie' (om de kans en intensiteit te beperken). Voorbeelden:	☐	☐	☐

Duurzaamheids-eisen (vrijwillig; geldt voor teeltbedrijf)		Voldoet?		
		ja	nee	nvt.
	gewasrotatie (zie 2.1.7), afdekken gewasafval, gezond uitgangsmateriaal, enz. - 'Observatie & monitoring' (om moment en techniek (curatief/preventie) te bepalen). Voorbeelden: waarschuwingssysteem, luizenvallen, gewasinspectie, enz. - 'Interventie' (inzet van bestrijdingsmethode(n)). Voorbeelden: bespuiting, loofvernietiging, inzet natuurlijke vijanden, enz. Waar mogelijk niet-chemische methoden overwegen.			
	2.7.8 Bij risico op resistentieontwikkeling, advies op het etiket (WG/GA) volgen.	☐	☐	☐
	2.7.9 Behandelingen worden toegepast onder optimale weersomstandigheden (windsnelheid en andere specifieke aanwijzingen op het etiket).	☐	☐	☐
	2.7.10 Voor minimaal 1 gewas wordt een BeleidsOndersteunendSysteem (BOS) gebruikt om het optimale moment van toepassing en eventueel de dosering van gbm te bepalen. Voorbeeld BOS: het eigen management systeem of systemen van derden (o.a. phytophthora-alarmeringssysteem). (=should, ook bij 1:3 inspectie)	☐	☐	☐
	2.7.11 Om de effectiviteit te verhogen wordt zo mogelijk gbm toegepast middels een Laag-Doseringssysteem (LDS) en/of speciale spuittechniek (bijv. rijenbespuiting).	☐	☐	☐
	2.7.12 Bij gelijke effectiviteit wordt bij voorkeur (=should) gekozen voor zaadcoating i.p.v. rij- of volveldstoepassingen.	☐	☐	☐
	2.7.13 Bij problemen met nematoden bij voorkeur (=should) kiezen voor resistente gewassen/rassen en/of granulaat (volvelds of in rijen), i.p.v. volledige grondontsmetting met metam-natrium.	☐	☐	☐
	2.7.14 Bij inzet insecticiden, wordt bij voorkeur (=should) gekozen voor specifiek werkende middelen (om natuurlijke vijanden te ontzien of te stimuleren).	☐	☐	☐
2.9 Watergebruik (beregening/irrigatie)	2.9.2 U bent bekend met de regels voor het onttrekken van oppervlakte- en grondwater voor beregening/irrigatie, en u houdt zich daaraan. Het gaat om regels van de NVWA (i.v.m. bruinrot), waterschappen (i.v.m. droogte of vergunning) en in waterwingebieden (i.v.m. bescherming grondwater).	☐	☐	☐
	2.9.3 Storende grondlagen (bijv. ploegzool) worden gebroken om de beworteling en capillaire werking te verbeteren (en minder (snel) vochttekort ontstaat).	☐	☐	☐
	2.9.4 Indien mogelijk wordt de watergift binnen het perceel gevarieerd (bijv. m.b.v. sensoren of "remote-sensing"), afhankelijk van de gewasbehoefte.	☐	☐	☐
	2.9.5 Indien mogelijk beregenen als verdamping het laagst is (avond/nacht).	☐	☐	☐
	(oppervlaktewater) 2.9.6 Bij het vullen van de spuitmachine met oppervlaktewater houdt u 2 m afstand tot de insteek van het talud en is de aanzuigslag voorzien van een terugslagklep.	☐	☐	☐

3 Algemene informatie

3.1 Doel en werkwijze

Het VVAK heeft tot doel een optimale voedsel- en voederveiligheid en kwaliteit te waarborgen voor alle akkerbouwmatig geteelde gewassen/producten. Het gaat daarbij m.n. om de teelt, oogst, eenvoudige fysieke bewerking (bijv. drogen, inkuilen/balen maken, pletten, hakselen, enz.), transport en bewaring van gewassen/producten voor de verwerkende industrie. Voorbeelden van gewassen zijn: zetmeelaardappelen, consumptieaardappelen (friet, chips, puree, enz), suikerbieten, industriegroenten (incl. uien) en granen (incl. maïs), zaden en peulvruchten (GZP). Daarnaast kan het VVAK schema ook gebruikt worden bij (andere) akkerbouwmatig geteelde gewassen, ook die niet aan de verwerkende industrie worden geleverd, zoals witlof en kruiden. De doelgroep is het teeltbedrijf.

M.i.v. 2012 voorziet het VVAK ook in de mogelijkheid om uw gehele bedrijf op duurzaamheid te certificeren. De in 2011 geïntroduceerde 'RED-module' is daartoe aangevuld met relevante duurzaamheidseisen. U mag zelf kiezen of u een jaarlijkse of 1x per 3 jaar inspectie wilt. Echter, als u wilt voldoen aan de EU-regels inzake duurzame biomassa voor energiedoeleinden ("RED"), dan is een jaarlijkse inspectie verplicht. Indien u kiest voor 1 inspectie per 3 jaar (gelijk aan de frequentie van alle gewassen behalve consumptieaardappelen), zijn enkele eisen niet verplicht (wel gewenst), deze zijn aangegeven met "should bij 1:3 inspectie". Dit bedrijfscertificaat is vooral interessant voor telers die zich op het gebied van "duurzaamheid" willen profileren en telers met koolzaad, granen en industriegroente. De verwachting is dat vooral afnemers van granen en koolzaad geïnteresseerd zijn in "RED-waardig" product (dus een jaarlijkse inspectie!), i.v.m. afzet voor de productie van brandstof.

De reikwijdte van een VVAK-certificaat eindigt daar waar de verantwoordelijkheid voor het product wordt overgedragen aan de afnemer (bijv. bij oogst of aflevering in opdracht van de afnemer dan wel eigendomsoverdracht), tenzij de afnemer aan u tijdig de bewijzen verstrekt dat de volgende (bovengenoemde) processtap(pen) op uw bedrijf voldoet/voldoen aan de in dit certificatieschema gestelde eisen.

Om voor het VVAK-certificaat in aanmerking te komen, moet voldaan worden aan de in het VVAK Handboek omschreven voorwaarden. Om de administratieve last voor deelnemers zo klein mogelijk te laten zijn, zijn de relevante voorwaarden opgenomen in deze telerhandleiding. Indien u echter meer informatie wenst, dan kunt u dit vinden in het VVAK Handboek (zie www.productschapakkerbouw.nl/teelt/vvak).

Een door u zelf gekozen erkende CI stelt aan de hand van controles vast dat daadwerkelijk de noodzakelijk geachte (preventieve) beheersmaatregelen in voldoende mate zijn genomen. Om de beheersmaatregelen te ondersteunen kunnen (aselect of gericht) monsters van gewas of product genomen worden om deze te analyseren op aanwezigheid van residuen. In de meeste gevallen neemt uw afnemer de residu-monsters en hoeft u niets te doen. Voor de teelt van consumptieaardappelen is deelname aan het monitoringsprogramma onderdeel van certificering.

Wanneer aan alle voorwaarden is voldaan, wordt door de CI het VVAK-certificaat uitgereikt.

3.2 Aanmelding, controle en certificering

Aan- en afmelding

Indien u zich voor het eerst aanmeldt voor het VVAK, een nieuw gewas óf 'Duurzame Teelt' aanmeldt, dan dient deze aanmelding te geschieden minimaal 4 weken vóór aflevering van de oogst/product.

U kunt zich aanmelden bij één van de volgende door het Akkerbouw Certificeringsoverleg erkende CI's:

- NAK AGRO (dhr. R. Minnaar, tel. 088-625476, www.nakagro.nl)
- SGS-Nederland (dhr. R. Dijkstra, tel. 0181-693333, www.nl.sgs.com)
- Control Union Certifications (dhr. W. Middag, tel. 038-4260100, www.controlunion.com)

Voor de meest actuele lijst zie www.productschapakkerbouw.nl/teelt/vvak.

Met de aanmelding geeft u aan de CI toestemming om, indien uw afnemer hierom vraagt, bepaalde gegevens over de controleresultaten door te sturen (zie VVAK Handboek, **bijlage C**).

Indien er sprake is van verschillende bedrijfsnamen, dan moet u deze bij aanmelding opgeven om het certificaat geldig te laten zijn voor alle door u geteelde producten, ongeacht op welke naam deze geleverd worden.

Indien u zich eenmaal hebt aangemeld voor het VVAK, dan wordt u de daaropvolgende jaren door de CI benaderd voor controle(s). Zonder tegenbericht vindt automatisch verlenging van de aanmelding plaats.

Het opzeggen van het contract met de CI (afmelding) mag op elk willekeurig moment in een jaar. Het VVAK-certificaat blijft de rest van het teeltseizoen geldig tenzij de geldigheid van het certificaat eerder afloopt. Indien wordt overgestapt naar een andere CI, wordt dit beschouwd als nieuwe deelnemer en wordt eerst een controle verricht alvorens een nieuw certificaat te verstrekken (zie hieronder).

Afspraak voor controle

De CI neemt telefonisch en/of schriftelijk contact op voor het maken van een afspraak om de fysieke bedrijfscontrole uit te voeren. U bent verplicht om mee te werken aan de controles, dus dat u tijd vrijmaakt. Als u tot 3x toe een gemaakte afspraak afzegt, volgt automatisch afkeuring.

Uitvoering controle

Hierbij zullen in principe alle (op dat moment relevante) aan u gestelde eisen (beoordelingscriteria) gecontroleerd worden. Beoordelingscriteria die tijdens de inspectie niet operationeel zijn, worden als voldoende beschouwd wanneer u de uitvoering beschrijft en het in overeenstemming is met het criterium.

Moment:

Bij teeltbedrijven die voor het eerst deelnemen, moet de controle plaatsvinden tijdens het teeltseizoen. Bij bestaande deelnemers moet de controle plaatsvinden binnen 6 maanden vóór het aflopen van de geldigheid van het certificaat tot maximaal 3 maanden na het aflopen.

Frequentie:

- Nieuwe deelnemers: als u zich voor de eerste keer voor VVAK hebt aangemeld of met een nieuw gewas **of 'duurzame teelt'** gaat deelnemen, dan wordt u in het eerste jaar tijdens het teeltseizoen bezocht.

- Als u in het vorige seizoen een afkeuring hebt ontvangen voor een bepaald gewas of het gehele bedrijf, dan wordt u voor dat gewas of bedrijf beschouwd als nieuwe deelnemer.
- Bestaande deelnemers: afhankelijk van de teelten wordt u óf jaarlijks óf met een kans van 1 op 3 bezocht:
 - ‘Duurzaam Akkerbouw Bedrijf’(conform RED) en aardappelteelt voor de frites/chips industrie: jaarlijks.
 - ‘Duurzaam Akkerbouw Bedrijf’(niet conform RED) en overige teelten: per jaar wordt 1 op de 3 telers gecontroleerd.
 - Verrassingsbezoek: Gedurende het teelt- of bewaar seizoen ontvangen daarnaast 10% van de deelnemers een verrassingsbezoek.

Administratieve controle:

De CI controleert de registraties (moet voldoen aan bijlage A). De volgende documenten moeten, indien van toepassing, vooraf verzameld worden om de controle efficiënt te laten verlopen:

- Ingevulde en ondertekende zelfbeoordeling/checklist (*zie hoofdstuk 3*);
- Actuele teeltregistratie (tot controledatum) van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen (*voorbeeldformulier: bijlage B*);
- Registratie conditionering (geldt alleen bij eigen bewaring GZP).(*voorbeeld: bijlage E*);
- Spuitlicentie (indien van toepassing);
- Goedkeuringsbewijs spuit (indien van toepassing);
- Inkoopbonnen (of facturen) van zaaizaad/pootgoed, meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, inkuiltoevoegingsmiddelen (bij afzet als diervoeder) en biociden;
- Bewijzen (verzamelcertificaten, labels, facturen) van het gebruik van goedgekeurd pootgoed bij aardappelteelt (bij consumptieaardappelen moet dit overeenkomen met het gehele areaal);
- Calamiteitenformulier (ingevuld indien van toepassing) (*zie bijlage C*);
- Overzicht percelen, opgeslagen partijen en aflevermoment (*Voorbeeldformulier: bijlage D*);
- In geval van loonwerk (ook door collega-akkerbouwer en bij burenhulp): bewijs dat gewerkt volgens de eisen van dit schema (*zie hoofdstuk 3, punt 1.7.1*);
- Bij opslag eigen oogst met bestemming diervoeder: specificaties droogapparatuur, inkoopbon gebruikte brandstof;
- Bij handmatige oogst van groenten: overzicht uitgifte mesjes e.d.;
- Bij duurzaamheid (alleen bij jaarlijkse inspectie): overzicht energieverbruik (gas en elektriciteit) afgelopen 5 jaar, lijst machines/apparaten die meeste energie verbruiken, bij externe arbeid: kopie NEN 4400 certificaat uitzendbureau of VAR-verklaring van ZZP'er.
- Registratie ‘duurzame biomassa’ (alleen verplicht als afnemer dit eist).(*voorbeeld: bijlage H*)

Indien een controle vroeg in het jaar plaatsvindt, dan heeft de CI het recht om registraties van het voorgaande jaar als basis te gebruiken (mits u toen al deelnam met het betreffende gewas).

Indien in de registratie van het voorgaande jaar tekortkomingen worden ontdekt die normaliter leiden tot een afkeuring, dan leidt dat niet tot afkeuring in dit jaar. De consequentie is wel dat:

- a. u voor de consumptieaardappelen voor chips/frites een extra controle krijgt vóór aflevering (op uw kosten);
- b. als u uitsluitend gewassen teelt met een 3-jaarlijkse controlefrequentie u in het komende jaar gezien wordt als “nieuwe deelnemer” (zie hiervoor).

Fysieke controle:

Bij het bedrijfsbezoek worden één of meerdere van de percelen gecontroleerd, evenals de bedrijfsruimten, opslagplaatsen, machines, werktuigen, enz. Indien nodig worden de monsters genomen voor het residuonderzoek (uitsluitend bij consumptieaardappelen voor chips/frites).

Inspectieverslag

Na iedere inspectie wordt een verslag met de inspectieresultaten opgesteld en aan u verstrekt.

Certificaat:

Wanneer aan alle voorwaarden is voldaan, wordt aan u het VVAK-certificaat uitgereikt. Op het certificaat is vermeld voor welke modules (gewassen / **duurzaamheid**) het certificaat van toepassing is, alsmede de geldigheidsduur per gewas. Het certificaat is geldig tot de volgende controle en maximaal 3 jaar en 3 maand, bij consumptieaardappelen **en duurzaamheid (conform RED)** maximaal 15 maanden.

Na een hercontrole wordt de geldigheid met 1 (**duurzaamheid (conform RED) en consumptieaardappel**) of 3 jaar (overige gewassen **en duurzaamheid (niet conform RED)**) verlengd. De geldigheidsdatum (dag + maand) wijzigt echter niet.

Informatie aan uw afnemers

De door u aangegeven afnemers worden door de CI geïnformeerd over de controleresultaten.

3.3 Bezwaarprocedure

Indien u op basis van de controle niet in aanmerking komt voor het VVAK-certificaat, dan kunt u hiertegen binnen 2 weken na ontvangst van de schriftelijke afkeuring door de CI bezwaar aantekenen. Wanneer het bezwaar niet eenduidig door de CI kan worden behandeld, wordt het voorgelegd aan een zogenoemde Paritaire Commissie. Deze verstrekt vervolgens een advies aan de CI. De communicatie over het bezwaar loopt altijd via de CI. Voor meer informatie zie VVAK Handboek, hoofdstuk 7.

Wanneer de afkeuring van kracht blijft, dan raden wij u aan om dit te bespreken met uw afnemers en/of de (arbitrage)procedure te bewandelen zoals is vastgelegd in het leveringscontract met uw afnemer(s).

Bijlage A: Eisen gesteld aan de registratie

Hieronder wordt ingegaan op de wijze van registratie, de inhoud van de registratie en de bewaartermijn.

1. Wijze van registratie

De te voeren registratie moet aan de volgende algemene eisen voldoen:

1. registratie moet toegankelijk en overzichtelijk zijn voor controleur en afzetorganisatie,
2. het dient een minimaal aantal elementen te bevatten (zie hiervoor par. 2),
3. de registratie mag zowel op papier als elektronisch worden vastgelegd.

Toelichting:

Toegankelijkheid en overzichtelijkheid

- bij voorkeur gebruik maken van registratieformulieren per registratie-eenheid (doorgaans: perceel) of, indien geautomatiseerd, van een akkerbouw registratiesysteem (met rapportagemogelijkheid per registratie-eenheid).
- spuitboekje is ook akkoord, mits de overzichtelijkheid geborgd is (vastlegging per registratie-eenheid).

Registratie-eenheid

Een registratie-eenheid is doorgaans een perceel of groep van percelen, die op eenzelfde wijze behandeld wordt (dezelfde bemesting, dezelfde gewasbescherming). Registratie in verband met "duurzaamheid" kan betrekking hebben op (groepen van) percelen of het gehele teeltbedrijf.

Elektronische vastlegging (niet verplicht)

De gangbare akkerbouw managementsystemen voldoen aan de eisen. Gangbaar zijn: Comwaes, Crop (Opticrop), ISA-akker (Isagri), Teeltplus (Dacom).

2. De inhoud van de registratie

- Hieronder zijn voor de diverse teelthandelingen de minimale registratie-eisen weergegeven. In bijlage B is een voorbeeld van een teeltregistratieformulier opgenomen. Opmerking: de registratie van bemesting is voor de suikerbietenteelt niet verplicht.

Voor alle formulieren

- unieke perceelsnaam (of -code);
- oppervlakte (ha);
- optioneel (= niet verplicht): NAW (Naam-Adres-Woonplaats) gegevens van de onderneming.

Aanvoer organische meststoffen

- datum toediening; soort org. meststof; hoeveelheid (ton/ha);
- optioneel (= niet verplicht): samenstelling N, P₂O₅, K₂O, enz. (kg/ton).

Aanvoer kunstmest

- datum toediening; soort meststof; hoeveelheid (kg/ha);
- optioneel (= niet verplicht): samenstelling N, P₂O₅, K₂O, enz. (kg/ton).

Gebruik gewasbeschermingsmiddelen

- datum toediening; naam middel; dosering (kg/ha of l/ha);

- naam toediener (bij steeds dezelfde toediener: 1 keer vermelden + evt. afwijkingen);
- doel (reden) toepassing (bijv. onkruid, schimmels, phytophthora, insecten);
- type behandeling (VV=volvelds, rijenspuit, strooien, strijken,...);
- optioneel (= niet verplicht): toelatingsnummer middel; werkzame stof; oppervlakte bespoten per keer.

Oogstdatum

- 1^e oogstmoment van de registratie-eenheid.

Chemische behandeling tijdens inschuren of bewaring (bijv. kiemremming)

- datum toediening; naam middel; dosering (kg of ltr per ton geoogst product);
- optioneel (= niet verplicht): toelatingsnummer middel; werkzame stof.

Alleen bij eigen opslag GZP: Registratie GZP conditionering

- datum van registratie;
- maandelijks (in september en oktober: 2x per maand) vastleggen per opgeslagen partij:
 - aantal beluchtingsuren in de afgelopen maand
 - producttemperatuur
 - vochtgehalte

- **Naast de (bovengenoemde) registratie van teelthandelingen, dient ook een registratie gevoerd te worden met betrekking tot:**

Traceerbaarheid (zie voorbeeldformulier **Bijlage D**)

- overzicht van percelen: perceelsnaam (of -code); locatie; gewas; ras; oppervlakte
- optioneel: plattegrond waarop alle percelen zijn ingetekend;
- bij af land levering (niet verplicht voor suikerbieten en zetmeelaardappelen): datum; afnemer; hoeveelheid afgeleverd product (ton);
- bij bewaring (niet verplicht voor zetmeelaardappelen en GZP):
 - overzicht met per perceel: waar product opgeslagen is (zodat ook mengpartijen zichtbaar worden); optioneel: hoeveelheid (raming); op cel/box/kist partij-identificatie vermelden.
 - bij aflevering per cel/box: datum; afnemer; hoeveelheid afgeleverd product (ton).

Om een juiste tracering mogelijk te maken moet de identiteit van partijen bewaard blijven door deze te labelen indien sprake is van meerdere rassen of partijen die niet geteeld zijn onder de voedselveiligheidseisen opgenomen in dit document.

Calamiteiten

- NAW gegevens van het teeltbedrijf/teler;
- datum calamiteit;
- omschrijving calamiteit / klacht;
- locatie waar product/partij nu is*;
- oorzaak;
- corrigerende maatregel uitgevoerd;
- verbetermaatregel (hoe in de toekomst te voorkomen);
- effectiviteit van de verbetermaatregel*;
- meldingsdatum afnemer, PDV en GMP+ (bij afzet als diervoeder), en VWA (indien van toepassing)*;
- paraaf.

*) niet verplicht bij een calamiteit waarbij de veiligheid van het product niet in het geding is.

In **bijlage C** is een voorbeeld opgenomen.

Ontsmetting opslagmiddelen (fust industriegroenten)

- datum; aard/identiteit opslagmiddel; naam ontsmettingsmiddel; naam uitvoerder.

Gebruik eigen zaaizaad GZP:

- vastleggen van welk perceel het zaaizaad afkomstig is.

Ongediertebestrijding (alleen bij opslag eigen product en indien nodig)

- locaties lokdozen (bij voorkeur op plattegrond intekenen);
- per controleronde: datum; nummer lokdoos; aangevuld (J/N).

Duurzaamheid

- overzicht energieverbruik (gas en elektriciteit) afgelopen 5 jaar (of jaarafrekeningen)*;
- lijst met machines/apparaten die meeste energie verbruiken*;
- bij inzet externe arbeid: kopie NEN 4400 certificaat uitzendbureau of VAR-verklaring van ZZP'er.

*) niet verplicht bij een controlefrequentie van 1:3 jaar.

Biomassa voor energiedoeleinden (RED; alleen indien afnemer hierom vraagt):

- hoeveelheid uitgangsmateriaal per ha (voor betreffende teelt/product)
- brandstofverbruik per ha (voor betreffende teelt/product).

In **bijlage H** is een voorbeeld opgenomen.

3. Bewaartermijn

De registratie dient **met ingang van 2012** minimaal **5 jaar** bewaard te worden op het teeltbedrijf.

Bijlage B: Voorbeeldformulier Registratie (bron: NAK AGRO)

LET OP: * = niet verplicht voor VVAK, wel voor GlobalGAP!

Naam :	Gewas :	<u>Gebruikt uitgangsmateriaal</u>						
Adres :	Ras :	Maat* :						
Plaats :	Perceelcodering :	Hoeveelheid* :						
Reg. nr. bij CI:	Oppervlakte : ha	Plant/zaaidatum*:						
Aanvoer organische mest en/of compost e.d.								
Datum	Mestsoort	Ton/ha	kg-N/ton*	kg-P ₂ O ₅ /ton*	kg-K ₂ O/ton*	Toepasser* ¹	Methode*	
Aanvoer kunstmest								
Datum	Mestsoort	Kg/ha	%-N*	%-P*	%-K*	Toepasser* ¹	Methode*	
Gebruik gewasbeschermingsmiddelen/bladmeststoffen (incl. (knol of zaad) behandelingen voor of tijdens het zaaien/planten/poten)								
Datum	Toelatingsnr* (zie verpakking)	Naam middel	Kg-ltr/ha	Behandelde opp. (ha)*	Toepasser ¹	Reden	Methode	Wachttijd* ²

Bijlage C: Klachten- en calamiteitenformulier

naam teler			
adres			
postcode	plaats		
land			
tel. nr.	fax. nr.		
afnemer		fax. nr.	
		e-mail	
Controlerende Instantie		fax. nr.	
		e-mail	

KLACHT / CALAMITEIT

perceel (code)	gewas	ras				actie *
opslaglocatie (code of naam)						
datum calamiteit	-.....-.....				
omschrijving klacht / calamiteit					
maatregelnummer checklist						
corrigerende maatregel					
verbetermaatregel(en) (hoe in de toekomst calamiteit / klacht voorkomen)					
waar is het betrokken product nu?		Op telersbedrijf / bij afnemer / tijdelijke opslag/ ..				
datum melding aan afnemer (incl. fax/e-mail)	-.....-.....	ter attentie van:			
			Dhr/Mevr.			
evt.: datum melding aan PDV** (incl. fax/e-mail)	-.....-.....	ter attentie van Centraal Meldpunt			
			dhr/mevr.			
evt.: datum melding aan GMP+** (incl. fax/e-mail)	-.....-.....	ter attentie van:			
			dhr/mevr.			
evt.: datum melding aan VWA (incl. fax/e-mail)	-.....-.....	ter attentie van:			
			dhr/mevr.			

*) in te vullen door afnemer / Controlerende Instantie (CI).

***) in geval van afzet als diervoeder melden aan PDV (fax (070) 3708290 of via www.pdv.nl) en uitzoeken via www.gmpplus.org/lmbinaries/gmp+_ba5_minimumvoorwaarden_ews.pdf of en, zo ja hoe het gemeld moet worden aan GMP+.

Bijlage D: Voorbeeldformulier Traceerbaarheid

Gebruik hier dezelfde perceelsnaam (en naamlocatie opslag) als bij de registratie van middelen en meststoffen

Tip: reserveer per perceel meerdere regels als aflevering op meerdere momenten gaat plaatsvinden.

Perceelsnaam of perceelcode	Gewas / ras	Oppervlakte (ha)	Locatie opslag		Gesorteerd in partijen		Aflevering partijen			
			naam (indien van toepassing)	hoeveelh (ton)	maat	hoeveelh (ton)	datum	afnemer	hoeveelh eid (ton)	bonnummer (indien van toepassing)

Bijlage E: Registratie Conditionering Graan

Registratie van alle opgeslagen partijen: minimaal 1 maal per maand. De maanden september en oktober minimaal 2 maal vastleggen. Registreren: aantal beluchttingsuren in de afgelopen maand.

Meten: producttemperatuur en vochtgehalte. Noteren: datum registratie.

omschrijving opslagplaats:..... ras:..... (bron: Agrifirm)		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Aug.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										
	Vochtgehalte										
Sept. 1 ^e helft	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										
Sept. 2 ^e helft	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										
	Vochtgehalte										
Okt. 1 ^e helft	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										
Okt. 2 ^e helft	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										
	Vochtgehalte										
Nov.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										
	Vochtgehalte										
Dec.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										
Jan.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										
Febr.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										
Mrt.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										
Apr.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod.temp (°C)										

Bijlage F: Voorbeeld hygiëneregels akkerbouwbedrijf

ATTENTIE!

op dit bedrijf wordt veilig
voedsel en/of diervoeder geproduceerd

daarom gelden de volgende regels

- bezoekers dienen zich te melden
- zorg voor goede (persoonlijke) hygiëne
- voorkom verontreiniging van het product
- meld onhygiënische zaken aan de teler
- laat motoren niet onnodig draaien in opslagruimten
- houd dieren en vogels buiten de opslagruimten

VVAKkerbouw

Bijlage G: Relevante diervoederwetgeving

Tot de (voor de veiligheid van mens, dier en milieu) relevante **communautaire** diervoederwetgeving behoren in ieder geval de volgende verordeningen.

<i>Nummer</i>	<i>Aanduiding onderwerp</i>	<i>Officiële titel</i>
178/2002	Algemene Levensmiddelen Verordening	Verordening (EG) Nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden
183/2005	Diervoeder Hygiëne Verordening	Verordening (EG) Nr. 183/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 12 januari 2005 tot vaststelling van voorschriften voor diervoederhygiëne
1831/2003 ¹	Toevoegingsmiddelen	Verordening (EG) Nr. 1831/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2003 betreffende toevoegingsmiddelen voor diervoeding
396/2005	Maximum residuen bestrijdingsmiddelen	Verordening (EG) Nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong
2160/2003	Salmonella bestrijding	Verordening (EG) Nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bestrijding van salmonella en andere specifieke door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers
767/2009	Marktverordening diervoeders	Verordening (EG) N. 767/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende het in de handel brengen en het gebruik van diervoeders, tot wijziging van Verordening (EG) Nr. 1831/2003 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 79/373/EG van de Raad, Richtlijn 80/511/EEG van de Commissie, Richtlijnen 82/471/EEG, 83/228/EEG, 93/74/EEG, 93/113/EG en 96/25/EG van de Raad en Beschikking 2004/217/EG van de Commissie

Tot de voor de veiligheid van mens, dier en milieu relevante **nationale** diervoederwetgeving, behoort in ieder geval de nationale wetgeving ter implementatie van de volgende richtlijnen.

<i>Nummer</i>	<i>Aanduiding onderwerp</i>	<i>Officiële titel</i>
2002/32/EG	Ongewenste stoffen	Richtlijn 2002/32/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 mei 2002 inzake ongewenste stoffen in diervoeding
2003/99/EG	Salmonella Monitoring	Richtlijn 2003/99/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bewaking van zoönosen en zoönoseverwekkers

Regelmatig wordt bestaande Europese wetgeving gewijzigd. Bovenstaand overzicht is de stand van zaken per 1/3/2010. De actuele stand van zaken en nadere informatie over de inhoud en scope van deze wetgeving kan gevonden worden op de onderstaande link:

www.pdv.nl/nederland/diervoederwetgeving/Diervoederwetgeving/page1444.php

¹ Op grond van artikel 23 van Verordening (EG) Nr. 1831/2003, is Richtlijn 70/524/EEG formeel ingetrokken. De voorwaarden gesteld in deze richtlijn, zijn op grond van artikel 10 van de verordening, echter wel nog van toepassing op toevoegingsmiddelen die krachtens deze richtlijn in de handel zijn gebracht en nog niet op grond van de nieuwe verordening zijn toegelaten.

Bijlage H: Invulformulier 'Duurzame biomassa (RED)'

VVAKkerbouw

module: Duurzaam Akkerbouw Bedrijf (conform RED)

Algemeen

• Teeltbedrijf:

Naam: Telefoon:
 Adres: Fax:
 Postcode + plaats: E-mail:

• Biomassa:

Gewas: Oogstjaar:

Hoofdproduct:* gewicht: kg^a

Bijproduct:* gewicht: kg^b

*) korrels/puntjes/stro/blad/loof/hooi/zaden/knollen/wortels/..

Totaal gewasareaal: ha^c. Dit betreft: alle percelen perceel/percelen (nrs.):
 waarvan per provincie: ha in provincie
 ha in provincie

Specifiek

- **Voor kool/raapzaad, korrelmaïs, wintertarwe in Limburg en suikerbiet** (dit zijn de producten/gewassen waarbij de gemiddelde regionale of nationale BKG-emissie lager (= gunstiger) is dan de defaultwaarde in bijlage V van de RED (zie toelichting)).

De BKG-emissie en -emissiereductie zijn opgenomen in de tabel (kader) in de toelichting. Neem deze waarden over bij 'Resultaat' (zie hieronder).

- **Voor alle overige producten/gewassen (incl. wintertarwe in de rest van NL)**

De BKG-tool (<http://regelingen.agentschapnl.nl/content/biobrandstof-broeikasgasemissie-berekeningstool-kortweg-bkg-tool>) of Biograce-tool (www.biograce.net) invullen en de uitkomst (BKG-emissie teelt) overnemen bij 'Resultaat' (zie hieronder).

De benodigde gegevens voor de berekening van de BKG-emissie in de **teeltfase** zijn:

Opbrengst (per ha): hoofdproduct: kg (= a/c); bijproduct: kg (= b/c)

Inhoud:% vocht

Brandstof: MJ/ha (1 liter rode/blanke diesel = 53,33 MJ)

Bemesting (kunstmest): kg N/ha; kg P₂O₅/ha; kg K₂O/ha; kg CaO/ha.

Gewasbescherming (pesticiden): kg werkzame stof/ha (=gehalte x dosering)

Uitgangsmateriaal (zaad, plant- of pootgoed/ha): kg.

Emissie N₂O in het veld: kg/ha (berekenen via IPPC tier 1 of biograce-tool)

De tool berekent samen met de gegevens over **vervoer** (oogst), **opslag**, **transport** (product), **bewaring**, **verwerking** (vergistings), **transport** (brandstof) en **afzet** (pompstation) de BKG-emissiereductie.

De Europese Commissie heeft de tool (nog) niet erkend, waardoor deze formeel nog geen status heeft. Tot goedkeuring moet de methodiek van berekening van de RED worden gevolgd.

Resultaat teeltfase (cultivering van het land)

BKG-emissie teelt: gCO₂/MJ brandstof

Toelichting

De standaardwaarden (defaultwaarden) voor de BKG-emissie in de teeltfase (gCO₂/MJ brandstof) zijn opgenomen in Bijlage V, deel D van de Renewable Energy Directive (RED). In Nederland is op grond van art 19.2 van de RED door Agentschap NL de waarden per provincie berekend voor de gewassen: korrelmaïs, winterkool/raapzaad, suikerbiet en wintertarwe. Daarbij is het volgende gebleken (Rapport Agentschap NL: GAVE-10-02):

TABEL	Bijlage V (deel D)	LEI (gemiddeld)	Te hanteren waarden:	
			Emissie	Emissiereductie
Korrelmaïs (korrel)	20	16,2 (15,7-16,7)	20	49 %
Winterkool/raapzaad	29	25,3 (24,0-26,7)	29	38-57 % (*)
Suikerbiet	12	8,7 (7,5-9,4)	12	52 %
Wintertarwe	23	22,3 (Limburg)	23	85 % (stro), 16-69 % (korrel **)
		23,1 (N-Brabant)	23,1	-
		23,2 (Flevoland)	23,2	-
		23,5 (Zeeland)	23,5	-
		23,9 (Z-Holland)	23,9	-
		24,2 (Drenthe)	24,2	-
		24,3 (Utrecht)	24,3	-
		24,4 (N-Holland)	24,4	-
		24,5 (Overijssel)	24,5	-
		24,9 (Friesland)	24,9	-
		25,2 (Gron/Geld)	25,2	-

* afhankelijk van het proces

** afhankelijk van de procesbrandstof
- te berekenen

Voor biomassa uit de landbouw geldt dat als het afkomstig is uit een gebied op de EU-lijst (waarin een emissiewaarde is berekend die lager is of gelijk is aan de defaultwaarde in Bijlage V, deel D), mogen de defaultwaarden uit Bijlage V, deel A (emissiereductie) en D (emissie) worden gebruikt. Als de biomassa niet uit deze gebieden komt, moet de waarde worden berekend.

De vraag is dan of elke teler zijn eigen waarden moet berekenen (bijv. via de BKG-tool), of dat een gemiddelde per gebied (provincie/land) mag worden bepaald en gebruikt. Dit behoeft nog opheldering en kan invloed hebben op dit formulier.